

Skatteverkets information om reservering för förlustrisker vid export

SKV M
2008:28

1 Värdering av fordringar

Enligt 14 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), IL, beräknas inkomst av näringsverksamhet enligt bokföringsmässiga grunder.

Fordringar som är omsättningstillgångar ska värderas efter bokföringsmässiga grunder. Av 4 kap. 9 § årsredovisningslagen (1995:1554) framgår att omsättningstillgångar tas upp till högst anskaffningsvärdet. Är tillgångens verkliga värde på balansdagen lägre än anskaffningsvärdet får tillgången inte tas upp över detta verkliga värde. Vid värderingen ska fordringarna prövas individuellt och tas upp till det belopp varmed de väntas inflyta.

I de fall antalet fordringar är stort har i praktiken i vissa fall avsteg gjorts från kravet på individuell prövning. Även när det gäller värdering av fordringar och förlustrisker på grund av affärer i politiskt eller ekonomiskt instabila länder har schablonmässiga värderingsprinciper utbildats.

2 Förutsättningar för schablonmässig värdering

Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2008:39) om reservering för förlustrisker vid export innehåller schabloner för beräkning av förlustrisker i samband med affärer i länder vars politiska och ekonomiska förhållanden är sådana att en inte försumbar förlustrisk föreligger. De allmänna råden innehåller i bilaga en förteckning över de länder för vilka en schablonmässig värdering inte är befogad. Bilagan i dess lydelse vid 2009 års taxering framgår av detta meddelande. För tidigare taxeringsår har Riksskatteverkets allmänna råd (RSV 2003:35) om reservering för vissa förlustrisker i inkomstslaget näringsverksamhet i samband med exportaffärer tillämpats. Bilagan till RSV 2003:35 har ändrats genom SKV A 2005:50 och SKV A 2007:32.

En sådan schablonberäkning kan tillämpas vid värdering av varufordringar och andra intäktsförda fordringar samt vid beräkning av förlustrisker vid s.k. finansierade inkomster, se avsnitt 4.1. Nämda

**SKV M
2008:28**

allmänna råd är inte avsedda att tillämpas vid beräkning av förlustrisk i projekt där inkomstredovisningen sker enligt reglerna i 17 kap. IL om pågående arbeten.

Det är förenat med betydande svårigheter att bedöma och jämföra förhållandena i främmande länder. Förhållandena kan dessutom förändras relativt snabbt. Av denna anledning föreligger det i allmänhet inte skäl att frångå ett företags bedömning av om särskild förlustrisk föreligger.

En sådan bedömning kan frångås i de fall då det framstår som klart att en schablonmässig värdering inte är befogad. Detta får anses vara fallet beträffande flertalet av medlemsstaterna inom OECD och vissa andra stater som står utanför denna organisation. Schablonmässig värdering enligt Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2008:39) medges inte för fordringar (inkl. åtaganden vid s.k. finansierade inkomster) beträffande länder som upptagits i bilaga.

En förutsättning för schablonmässig beräkning är att nedskrivningarna och reserveringarna har gjorts i räkenskaperna. Den i räkenskaperna gjorda värdesättningen av fordringarna och reserveringen för förlustrisker godtas om den är gjord enligt god redovisningssed. Om schablonmässig beräkning åberopas ska företagets samtliga fordringar och förlustrisker i denna kategori av länder beräknas enligt schablon. Möjlighet finns dock att åberopa en individuell beräkning beträffande samtliga fordringar när en större nedskrivning/reservering än vad en schablonmässig beräkning medger har gjorts i räkenskaperna.

Möjlighet finns också att åberopa en individuell beräkning beträffande vissa enskilda fordringar och att värdera övriga enligt schablon. En sådan utbrytning från underlaget för schablonmässig värdering medges endast för sådana fordringar som vid en individuell värdering befunnits i stort sett värdelösa (dvs. 90-100 % nedskrivningsbehov) och bara om dessa fordringar till sitt belopp utgör en inte ringa del - mer än 10 % - av detta underlag. Motsvarande gäller även för förlustrisker vid s.k. finansierade inkomster (jfr avsnitt 4) när det framstår som sannolikt att företaget får infria sitt åtagande till finansiären.

I bilaga till deklARATIONEN bör upplysningar lämnas om de förhållanden som åberopas till stöd för en schablonmässig värdering samt de omständigheter som ligger till grund för beräkningen av nedskrivningen.

3 Schablonmässig beräkning av förlustrisk

Som förutsättning för en schablonmässig värdering gäller att fordringarna har uppkommit på grund av försäljning av varor, tjänster

och resultatavräknade entreprenader eller att de avser royalty, licens, dröjsmålsränta, skadestånd e.d. För att schablonmässig beräkning ska få göras gäller att fordringen har intäktsredovisats i inkomstslaget näringsverksamhet och att en framtida eventuell definitiv förlust ska vara att betrakta som en avdragsgill driftkostnad. Fordringen bör inte ha ändrat sin ursprungliga karaktär. Den schablonmässiga värderingen kan därför inte tillämpas på t.ex. moderföretags fordran på utländskt dotterbolag om fordran omvandlats till en finansieringsfordran.

Den omständigheten att en fordran som är omsättningstillgång överlåtits till annat företag inom samma koncern behöver inte innebära att fordringen ändrar karaktär. Det övertagande företaget får således tillämpa schablonmässig värdering på fordringarna.

3.1 Huvudregel för beräkning av förlustrisk

Vid beräkning av schablonmässig förlustrisk är utgångspunkten fordringarnas belopp i svensk valuta. Från det sålunda framräknade fordringsbeloppet ska kvittningsbara skulder - värderade efter balansdagens kurs - till gäldenären avräknas samt fordringar som säkrats genom exportkreditgaranti, bekräftad remburs, annan fullgod säkerhet eller särskild åtgärd som eliminerar risken.

På återstående belopp får nedskrivning göras med högst 30 procent. Sådana fordringar som förvärvats från närstående företag får dock aldrig skrivas ned till lägre belopp än vad överlåtaren skulle ha varit berättigad till med tillämpning av Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2008:39).

Den sammanlagda nedskrivningen bör inte i något fall överstiga den i räkenskaperna verkställda nedskrivningen. Beräkningsmetoden kan illustreras enligt följande, där redovisning skett för varje land.

Exempel:

	Land		
	X	Y	Z
Fordringsbelopp	150	200	300
Avgår:			
Garantier, skulder, justeringar för valutakursförändringar m.m.	135	180	245
Summa riskbelopp	15	20	55
Nedskrivning med 30 % av riskbeloppet	4,5	6	16,5

Nedskrivning/reservering enligt schablon på fordringarna i länderna X, Y och Z får göras med högst 27 (= 4,5 + 6 + 16,5).

3.2 Till betalning förfallna fordringar som inte kan regleras i transfererbar valuta

En fordran som förfallit till betalning och som inte reglerats på grund av att valutamyndigheterna i landet i fråga inte tillhandahåller transfererbar valuta får skrivas ned enligt följande.

Bokslutsdagen infaller	Nedskrivningsprocent
6-12 mån. efter förfallodagen	50
Mer än 12 mån. efter förfallodagen	90

Underlag för nedskrivning bör i tillämpliga delar beräknas enligt avsnitt 3.1.

4 Finansierade inkomster

Exportaffärer genomförs ofta med hjälp av finansiering från annan. Detta kan exempelvis göras på så sätt att finansiären på kundens vägnar verkställer betalningen. Denna bokförs då normalt som om betalning erhållits från köparen. Vid affärer där sådana s.k. finansierade inkomster förekommer står säljaren gentemot finansiären vanligen en avtalad större eller mindre risk att få ersätta dennes eventuella förluster för det fall köparen inte betalar i tid eller inte betalar alls. Säljaren kan även ha överlåtit risken på annat företag inom koncernen.

Förpliktelsen att ersätta finansiären kan ha uppkommit genom exempelvis borgensåtagande eller villkor om återtagande av diskonterade fordringar. Risken för säljaren varierar beroende på vilka återförsäkringar denne eller finansiären tagit.

Förlustriskreservering får göras för sådana s.k. finansierade inkomster under förutsättning att

- skuldreserveringen i bokslutet står i överensstämmelse med god redovisningssed,
- återbetalnings-/ersättningskyldigheten hänför sig till en tidigare intäkt, och
- kunden finns i land som omfattas av Skatteverkets allmänna råd (SKV A 2008:39) om schablonmässig värdering.

4.1 Beräkning av förlustrisk

Underlaget får beräknas på den verkliga ersättnings-/återbetalningsrisk som företaget iklätt sig gentemot finansiärer. I underlaget kan förutom kapitalbelopp även ingå upplupna räntebelopp. Som en alternativ beräkningsmetod kan reserveringsunderlaget i stället beräknas på belopp i form av kapitalamorteringar och kontraktsränta som förfaller i framtiden. Beloppen ska också nuvärdeberäknas.

Om riskbeloppet löper i utländsk valuta bör värderingen ske med utgångspunkt i kursen på bokslutsdagen. Eventuella garantier bör frånräknas. Föreligger skilda bedömningar för politisk och kommersiell risk bör riskreserveringen ske med utgångspunkt i en sammanvägd riskfaktor. Reserveringen bör få motsvara högst 30 procent av det sålunda framräknade underlaget.

**SKV M
2008:28**

Bilaga

Algeriet	Marocko
Andorra	Mauritius
Australien	Mexico
	Monaco
Bahamas	
Bahrain	Namibia
Belgien	Nederländerna
Bermuda	Norge
Botswana	Nya Zeeland
Brasilien	
Brunei	Oman
Bulgarien	
	Panama
Caymanöarna	Peru
Chile	Polen
Costa Rica	Portugal
Cypern	Puerto Rico
Danmark	Qatar
Estland	Rumänien
	Ryssland
Finland	
Frankrike	San Marino
Förenade Arabemiraten	Saudiarabien
	Schweiz
Grekland	Singapore
	Slovakien
Indien	Slovenien
Irland	Spanien
Island	Storbritannien
Israel	Sydafrika
Italien	Sydkorea
Japan	Taiwan
	Thailand
Kanada	Tjeckien
Folkrepubliken Kina inkl. Hong-Kong	Trinidad & Tobago
Kuwait	Tunisien
	Tyskland
Lettland	
Lichtenstein	Ungern
Litauen	USA
Luxemburg	
	Vatikanstaten
Macao	
Malaysia	Österrike
Malta	